

บทที่ 4

วิเคราะห์มาตรการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลโดยคณะกรรมการคุ้มครองข้อมูล ส่วนบุคคล

ความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีการสื่อสาร เช่น การสื่อสารทางไกลผ่านดาวเทียม การสื่อสารผ่านระบบอินเทอร์เน็ต การสื่อสารผ่านระบบเครือข่ายอิเล็กทรอนิกส์ที่สำคัญ ได้แก่ โทรสาร โทรศัพท์ เทคโนโลยีของการสื่อสารดังกล่าวทำให้ติดต่อถึงกันสะดวกและรวดเร็วมากยิ่งขึ้น ซึ่งต่างจากการสื่อสารในอดีตที่ไม่มีการใช้เทคโนโลยีทำให้การติดต่อสื่อสารเป็นไปด้วยความลำบาก ลำช้า และใช้ระยะเวลาที่ยาวนาน ความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีทางการสื่อสารทำให้เกิดการละเมิดสิทธิความเป็นส่วนตัวเป็นอยู่ส่วนบุคคลของผู้บริโภค เช่น การใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่ในการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลจากการที่ผู้ประกอบการ ซึ่งเป็นบริษัทห้างร้านต่างๆที่นำข้อมูลส่วนบุคคลของลูกค้าที่ได้รับมาจากการทำนิติกรรมสัญญาหรือธุรกรรม ได้แก่ ชื่อ ที่อยู่ หมายเลขโทรศัพท์ และข้อมูลอื่นมาใช้หรือเปิดเผยโดยไม่ได้รับความยินยอมหรืออนุญาตจากเจ้าของข้อมูล คือผู้ประกอบการได้นำข้อมูลส่วนบุคคลของลูกค้า ซึ่งอยู่ในความครอบครอง ควบคุม และดูแลของตนไปเปิดเผย หรือขายให้แก่บริษัทประกันวินาศภัย บริษัทประกันชีวิต บริษัทสถานบริการออกกำลังกายหรือฟิตเนส หรือสถาบันการเงินต่างๆ ซึ่งการกระทำของบริษัทเหล่านี้เมื่อได้รับข้อมูลส่วนบุคคลของลูกค้า จึงนำข้อมูลมาวิเคราะห์ แยกแยะเป็นกลุ่มลูกค้าประเภทต่างๆเพื่อประโยชน์ในการเสนอขายสินค้า หรือบริการของตน

ปัจจุบันผู้บริโภคที่ได้รับผลกระทบจากการรบกวนดังกล่าวได้รับความเดือดร้อน รำคาญจากการเสนอขายสินค้าหรือบริการผ่านทางโทรศัพท์เคลื่อนที่การกระทำดังกล่าวถือว่าเป็นการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลของผู้บริโภคที่เป็นปัญหาสำคัญ ต้องมีมาตรการทางกฎหมายมาใช้บังคับเพื่อคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของผู้บริโภคที่อยู่ในความครอบครอง ควบคุม และดูแลขององค์กรภาคเอกชนไว้เป็นการเฉพาะ เนื่องจากข้อมูลส่วนบุคคลที่จัดเก็บรวบรวมโดยองค์กรภาคเอกชนมีปริมาณมาก นอกจากนี้ไม่มีมาตรการในการรักษาความปลอดภัยของข้อมูลส่วนบุคคลอย่างเพียงพอ หรือมีการอาศัยช่องทางโดยการนำข้อมูลส่วนบุคคลของผู้บริโภคไปหาผลประโยชน์โดยมิชอบ ส่งผลให้เกิดการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลของผู้บริโภค อีกทั้งในประเทศไทยก็ยังไม่มีการจัดตั้งองค์กรภาคเอกชนในการเข้ามากำกับ ดูแล และควบคุมคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลไว้โดยเฉพาะ

จากการศึกษากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของต่างประเทศและในประเทศไทย ได้แก่ องค์การสหประชาชาติ สหภาพยุโรป ประเทศอังกฤษ ประเทศแคนาดา สาธารณรัฐอิตาลี และสาธารณรัฐฝรั่งเศส พบว่าในต่างประเทศมีการตรากฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองสิทธิในข้อมูลส่วนบุคคลไว้เป็นการเฉพาะ แต่มีเพียงประเทศไทยเท่านั้นที่ยังไม่มีการตรากฎหมายเพื่อคุ้มครองสิทธิในข้อมูลส่วนบุคคลเป็นการเฉพาะ แต่การคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของประเทศไทยมีการบัญญัติรับรองไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 และพระราชบัญญัติ 4 ฉบับ ได้แก่ พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 พระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2544 พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2560 และร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. ดังได้กล่าวมาแล้วในบทที่ 3 ในบทนี้ผู้วิจัยจะวิเคราะห์ปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลโดยคณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

4.1 การไม่มีกฎหมายที่ให้ความคุ้มครองสิทธิส่วนบุคคลจากการละเมิดข้อมูลส่วนบุคคล

การพัฒนาทางสังคมและเทคโนโลยีสารสนเทศที่พัฒนาไปอย่างต่อเนื่อง เทคโนโลยีในการติดต่อสื่อสาร การรับส่งข้อมูลต่างๆ ได้มีการนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาประยุกต์ใช้การส่งข้อมูลผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์รูปแบบต่างๆ ได้พัฒนาไปอย่างรวดเร็ว และเป็นที่ยอมรับแพร่หลายในสังคม เนื่องจากความสะดวกและรวดเร็วในการติดต่อสื่อสาร อย่างไรก็ตามการติดต่อสื่อสารผ่านทางรูปแบบสื่ออิเล็กทรอนิกส์ก่อให้เกิดปัญหาในการละเมิดต่อสิทธิความเป็นส่วนตัวของเจ้าของข้อมูลเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากเมื่อมีการนำข้อมูลเผยแพร่ในสื่ออิเล็กทรอนิกส์จะทำให้บุคคลภายนอกเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลของเจ้าของข้อมูลได้และไม่สามารถควบคุมตรวจสอบ หรือจำกัดการเข้าถึงข้อมูลดังกล่าวได้ อันเป็นการละเมิดต่อสิทธิความเป็นส่วนตัวของข้อมูลส่วนบุคคลก่อให้เกิดความเดือดร้อนรำคาญ และสร้างความเสียหายให้แก่เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลเป็นอย่างยิ่ง เช่น การฉ้อโกง การหมิ่นประมาท เป็นต้น ซึ่งปัญหาเหล่านี้ย่อมส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นในการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมตามนโยบายของรัฐ ดังนั้นจึงมีความจำเป็นที่ประเทศไทยจะต้องเร่งผลักดันให้มีกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของประเทศ เพื่อสร้างกลไกการให้ความคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลที่เป็นมาตรฐานเดียวกันและสอดคล้องกับมาตรฐานที่เป็นสากล โดยต้องไม่สร้างภาระหน้าที่แก่ผู้เกี่ยวข้องจนกลายเป็นข้อจำกัดหรืออุปสรรคในการประกอบธุรกิจการค้าหรือการให้บริการของภาคส่วนต่างๆจนเกินสมควร เพื่อแก้ไขปัญหการละเมิดข้อมูลส่วนบุคคลได้อย่างมีประสิทธิภาพ

นอกจากนี้ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศที่พัฒนาไปอย่างรวดเร็ว ส่งผลให้การเก็บรวบรวม การใช้ และการเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลดังกล่าวสามารถกระทำได้ง่าย สะดวก และรวดเร็ว โดยบางกรณีอาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล และความเสียหายในทางเศรษฐกิจอย่างกว้างขวาง แม้ว่าในระบบกฎหมายของประเทศไทยจะมีกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลในบางเรื่อง แต่บทบัญญัติกฎหมายนั้นก็ยังมีได้มีหลักเกณฑ์ มาตรการหรือกลไกในการควบคุมกำกับดูแลเกี่ยวกับการให้ความคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลที่เป็นหลักเกณฑ์ทั่วไปและไม่มีกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลไว้เป็นการเฉพาะ ซึ่งปัญหาการไม่มีกฎหมายเฉพาะในการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของผู้บริโภค มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

การที่ประเทศไทยไม่มีกฎหมายที่ให้ความคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของกำหนดวิธีการและเงื่อนไขของการให้ความคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลไว้เป็นการเฉพาะ ส่งผลให้เกิดความเสียหายต่อบุคคลผู้เป็นเจ้าของข้อมูลในวงกว้างและยากต่อการเยียวยาความเสียหายที่เกิดขึ้น แม้ว่าประเทศไทยจะมีกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองสิทธิในข้อมูลส่วนบุคคลอยู่ แต่กฎหมายดังกล่าวมิได้มีเจตนาเพื่อคุ้มครองสิทธิข้อมูลส่วนบุคคลเป็นการเฉพาะ จึงยังไม่ครอบคลุมถึงความเสียหาย และการให้ความคุ้มครองกรณีดังกล่าวอย่างเพียงพอ ทำให้การบังคับใช้กฎหมายไม่สามารถบรรลุผลในการให้ความคุ้มครองสิทธิในข้อมูลส่วนบุคคลได้อย่างครบถ้วนหลายประการ ทำให้เกิดปัญหาหรือช่องว่างทางกฎหมายส่งผลให้ข้อมูลส่วนบุคคลถูกนำไปใช้ในการแสวงหาผลประโยชน์ที่มีขอบด้วยกฎหมาย ในอันที่จะทำให้สิทธิความเป็นส่วนตัวของประชาชนถูกละเมิดอย่างร้ายแรง ซึ่งเกิดจากการกระทำของรัฐ รวมไปถึงเกิดจากการกระทำของเอกชนด้วยปัญหาดังกล่าวส่งผลในวงกว้างมีผลกระทบต่อความเชื่อมั่นในการดำรงชีวิตของประชาชนในสังคมต่อความเชื่อถือ และความไว้วางใจต่อการรักษาความเป็นส่วนตัวของประชาชนเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลว่าจะไม่รั่วไหลไปสู่บุคคลภายนอกที่ไม่สมควรได้โดยง่าย ซึ่งการเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลไม่ควรกระทำโดยปราศจากหลักเกณฑ์ และเงื่อนไขที่มีมาตรฐานเพียงพอตามที่นานาประเทศได้มีมาตรการทางกฎหมายให้ความคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลไว้ ดังนั้นปัญหาการไม่มีกฎหมายให้ความคุ้มครองสิทธิในข้อมูลส่วนบุคคลเป็นการเฉพาะ

ปัจจุบันประเทศไทยได้ให้ความสำคัญเกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธิความเป็นส่วนตัวในด้านข้อมูลส่วนบุคคลมากขึ้นก็ตาม แม้นในพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 ได้บัญญัติถึงการป้องกันการละเมิดข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลเป็นการเฉพาะ แต่กฎหมายดังกล่าวก็ยังไม่ครอบคลุมไปถึงข้อมูลส่วนบุคคลของประชาชนทั่วไป แต่กฎหมายดังกล่าวมีเจตนารมณ์ในการตราขึ้นใช้บังคับเพื่อให้มีความสำคัญกับการปกครองระบอบประชาธิปไตย โดยเห็นว่าควรกำหนดให้ประชาชนมีโอกาสในการได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินการต่างๆ ของรัฐเป็นสิ่งจำเป็น

เพื่อที่ประชาชนจะสามารถแสดงความคิดเห็นและใช้สิทธิทางการเมืองได้โดยถูกต้องกับความเป็นจริง อีกทั้งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 มุ่งคุ้มครองข้อมูลข่าวสารที่อยู่ในความครอบครองหรือควบคุมดูแลของหน่วยงานของรัฐ ได้แก่ ราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจส่วนราชการสังกัดรัฐสภา ศาลเฉพาะในส่วนที่ไม่เกี่ยวกับการพิจารณาพิพากษาคดี องค์กรควบคุมการประกอบวิชาชีพ หน่วยงานอิสระของรัฐ และหน่วยงานอื่นๆตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

จากการศึกษาพบว่า ในพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 มิได้ให้ความสำคัญคุ้มครองครอบคลุมไปถึงการป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นกับข้อมูลส่วนบุคคลที่ไม่ได้อยู่ในความครอบครองหรือควบคุมของหน่วยงานของรัฐ และยังไม่มีการแก้ไขเยียวยาหรือจัดการกรณีที่เกิดความเสียหายเกิดขึ้นแก่ข้อมูลส่วนบุคคลของประชาชน ซึ่งอาจทำให้ประชาชนที่เป็นผู้เสียหายไม่ได้รับความคุ้มครองในสิทธิของข้อมูลส่วนบุคคลอย่างแท้จริง เมื่อประเทศไทยไม่มีกฎหมายในการให้ความคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของผู้บริโภคไว้เป็นการเฉพาะแล้ว ทำให้เกิดปัญหาทางกฎหมายคือการเกิดช่องว่างของกฎหมายซึ่งถือเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้ประกอบธุรกิจสามารถนำไปใช้เครื่องมือแสวงหาผลประโยชน์โดยมิชอบ โดยการนำข้อมูลของส่วนบุคคลของลูกค้า หรือสมาชิกของร้านค้า หรือธุรกิจมาใช้เป็นข้อมูลในการหลอกลวงในธุรกิจผิดกฎหมายบางประเภท เช่น การค้าเงิน แม้ว่าจะจะเป็นธุรกิจที่ผิดกฎหมายแต่ก็ยังเปิดดำเนินการอยู่ได้ โดยข้อมูลส่วนบุคคลที่ถูกนำมาใช้ส่วนมากจะถูกนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการทำการตลาดของธุรกิจผิดกฎหมาย ถือเป็นอีกหนึ่งตัวอย่างที่ชี้ให้เห็นถึงภัยคุกคามประชาชนโดยอาศัยช่องว่างทางกฎหมายเหล่านี้เป็นเครื่องมือ ดังจะเห็นได้จากพัฒนาการการให้ความคุ้มครองสิทธิความเป็นส่วนตัวของประเทศไทยตามที่ปรากฏในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ตั้งแต่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 25 บัญญัติให้สิทธิของบุคคลในครอบครัว เกียรติยศ ชื่อเสียง ตลอดจนความเป็นอยู่ส่วนตัวย่อมได้รับความคุ้มครอง จะเห็นได้ว่ารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยมีเจตนารมณ์มุ่งให้ ความคุ้มครองสิทธิความเป็นส่วนตัวและคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลทั้งในการป้องกันความเสียหายที่เกิดขึ้นจากการกระทำของรัฐ และรัฐมีหน้าที่กำหนดมาตรการป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นแก่สิทธิดังกล่าวทั้งจากการกระทำของรัฐเองและจากบุคคลอื่นด้วย

อีกทั้งมาตรการทางกฎหมายในต่างประเทศยังได้มีการจัดทำกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลไว้เป็นการเฉพาะ เช่น ในปี ค.ศ. 1996 สาธารณรัฐอิตาลีได้ตรากฎหมายชื่อว่าการคุ้มครองบุคคลและเรื่องอื่นใดที่เกี่ยวกับการจัดเก็บและประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคล (Protection of Individuals and Other Subjects with Regard to the Processing of Personal Data Act 1996) ได้กำหนดให้มีกลุ่มบุคคลขึ้นมา เพื่อทำหน้าที่ให้การคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลที่เรียกว่า

คณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (Guarantee for the Protection of Personal Data) ทำหน้าที่กำกับดูแลและคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลในการประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคลตามที่ กฎหมายกำหนดไว้ ซึ่งคณะกรรมการดังกล่าวสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้โดยอิสระ โดยอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล ตามรัฐธรรมนูญคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลให้เป็นไปตามมาตรา 31 โดยแบ่งออกเป็นอำนาจหน้าที่ทั่วไป และอำนาจหน้าที่ต่อรัฐสภาและคณะรัฐมนตรี ดังนี้

1) อำนาจหน้าที่ทั่วไป ได้แก่ จัดตั้งหน่วยงานเพื่อทำหน้าที่ในการรับจดทะเบียนการประกอบการประมวลผลข้อมูล รับรายงาน และคำร้องต่างๆ ให้คำแนะนำและให้ข้อมูลต่อสาธารณะ ออกประกาศกำหนดหลักเกณฑ์ต่างๆ ออกคำสั่งห้ามประมวลผลส่วนบุคคล ควบคุม และตรวจสอบการประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคลเรียกบุคคลมาให้ข้อมูลหรือเอกสารในการสอบสวนบุคคล

2) อำนาจหน้าที่ต่อรัฐสภาและคณะรัฐมนตรี ได้แก่ ให้คำปรึกษานายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีในการใช้อำนาจหรือมาตรการทางปกครองที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับกฎหมายนี้ให้คำแนะนำคณะรัฐมนตรีในการออกกฎหมายที่เกี่ยวข้องจัดทำรายงานเสนอต่อรัฐสภาและคณะรัฐมนตรีปีละ 1 ครั้ง

โดยกฎหมายของสาธารณรัฐอิตาลี ได้กำหนดให้การประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคล ต้องได้รับความยินยอมโดยชัดแจ้งจากเจ้าของข้อมูล แต่ก็ได้กำหนดข้อยกเว้นสำหรับบางกรณีที่ไม่ต้องได้รับความยินยอมจากเจ้าของข้อมูลไว้ด้วย เช่น ข้อมูลที่ต้องมีการรวบรวม และจัดเก็บตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายอื่น การประมวลผลข้อมูลอันเกิดจากความผูกพันตามสัญญาการประมวลผลข้อมูลของภาครัฐที่เปิดเผยต่อสาธารณะ การประมวลผลข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยทางวิทยาศาสตร์ สถิติการประมวลผลข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมทางเศรษฐกิจ ซึ่งไม่กระทบต่อหลักการในการรักษาความลับทางธุรกิจ หรืออุตสาหกรรม การประมวลผลข้อมูลที่เป็นต่อการคุ้มครองชีวิตของเจ้าของข้อมูลหรือบุคคลอื่น และเจ้าของข้อมูลไม่สามารถให้ความยินยอมได้

ส่วนในประเทศแคนาดา ได้ออกกฎหมายเกี่ยวกับการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล คือ Personal Information Protection and Electronic Documents Act 2000 ในปี ค.ศ. 2000 ยังได้กำหนดให้มีองค์กรที่ทำหน้าที่ควบคุมและบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมาย คือกรรมาธิการสิทธิความเป็นส่วนตัว (Privacy Commissioner) ซึ่งมีอำนาจทำการสอบสวนเรื่องใดๆ ที่เห็นว่ามีกรณีละเมิดข้อมูลส่วนบุคคลได้ ดังนี้

1) การรับคำร้องของบุคคล ในกรณีที่องค์กรฝ่าฝืนบทบัญญัติ หรือในกรณีที่มีการละเมิดข้อมูลส่วนบุคคล และแจ้งให้องค์กรที่ถูกร้องเรียนทำการสอบสวนและพิจารณาคำร้องดังกล่าว

2) หากคณะกรรมการพิจารณาแล้วเห็นว่ามีความเห็นสมควรในอันที่จะต้องทำการสอบสวนเรื่องใด ๆ ที่เห็นว่ามี การละเมิดข้อมูลส่วนบุคคล กรรมการสามารถนำเรื่องดังกล่าว ขึ้นมาพิจารณาได้

3) เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการดำเนินการสอบสวน คณะกรรมการอาจใช้อำนาจเรียกให้บุคคลใดมาให้คำชี้แจงหรือเรียกให้ส่งหลักฐานใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่มีการร้องเรียนนั้น รับหลักฐานและข้อมูลอื่นใดตามที่คณะกรรมการเห็นสมควร เข้าไปในสถานที่ขององค์กรใด ๆ ในเวลาที่เหมาะสม และมีอำนาจซักถามบุคคลในสถานที่นั้นได้ตามที่เห็นสมควร ตลอดจนเจรจา เป็นการส่วนตัวกับบุคคลที่อยู่ในสถานที่ดังกล่าว

4) คณะกรรมการต้องจัดทำรายงานผลการพิจารณา และแก้ไขปัญหาประกอบด้วย คำวินิจฉัยและคำแนะนำของคณะกรรมการในคดีต่างๆ การระงับข้อโต้แย้งที่คู่กรณีได้ตกลงกัน คำร้องที่องค์กรส่งให้แก่คณะกรรมการ คำบอกกล่าวเกี่ยวกับการดำเนินการที่ได้กระทำไปแล้ว หรือที่จะกระทำตามคำแนะนำที่ระบุไว้ในรายงาน หรือเหตุผลที่ไม่ดำเนินการ หรือจะไม่ดำเนินการ และความช่วยเหลือที่ผู้ยื่นคำร้องอาจได้รับตามที่กำหนดในกฎหมาย

ภายใต้กฎหมายนี้กำหนดให้มีการจัดตั้งสำนักงานกรรมการสิทธิความเป็นส่วนตัวแห่งแคนาดา (Office of the Privacy Commissioner of Canada) เป็นองค์กรที่คอยช่วยเหลือให้คำปรึกษา แก่บุคคลเกี่ยวกับสิทธิในความเป็นส่วนตัว และความรู้เกี่ยวกับการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล และการคุ้มครองข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์ที่ได้รับการคุ้มครองภายใต้กฎหมายฉบับนี้ โดยกฎหมายนี้มี อำนาจควบคุมองค์กรต่างๆ (Organization) หมายความว่า สมาคม ห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล และ สหภาพแรงงาน กฎหมายได้กำหนดไว้ว่าองค์กรทั้งหลายมีภาระหน้าที่ที่กำหนดไว้ในเอกสาร 1 แบบท้ายกฎหมาย ซึ่งเป็นแบบปฏิบัติเพื่อการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (Model Code for the Protection of Personal Information) ตามหลักเกณฑ์มาตรฐานแห่งชาติแคนาดา (National Standard of Canada)

จะเห็นได้ว่า ในต่างประเทศได้ตระหนักถึงความสำคัญของการให้ความคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล โดยจำเป็นต้องมีการตรากฎหมายขึ้นมาเป็นการเฉพาะเพื่อคุ้มครองสิทธิส่วนบุคคลของ ประชาชนให้เกิดความชัดเจนมากยิ่งขึ้น และกฎหมายทั้งหลายดังกล่าวมีเนื้อหาที่กระทบต่อสิทธิ เสรีภาพขั้นพื้นฐานของประชาชน จึงต้องตราเป็นกฎหมายเพื่อกำหนดรายละเอียดในการให้ความ คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล และหลักเกณฑ์เงื่อนไขในการเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลที่เหมาะสม อีกทั้ง ในประเทศแคนาดาและสาธารณรัฐอิตาลียังได้กำหนดให้มีคณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล ที่จัดตั้งโดยคณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลขึ้นมาควบคุม ดูแลเพื่อเป็นการป้องกันการ ละเมิดข้อมูลส่วนบุคคลในประเทศของตนเอง

จากการศึกษากฎหมายในประเทศไทยพบว่า ประเทศไทยยังไม่มีกฎหมายที่ให้ความคุ้มครองสิทธิความเป็นส่วนตัวโดยเฉพาะและก็ยังไม่มีการจัดตั้งองค์กรภาคเอกชนในการเข้ามากำกับ ดูแล และควบคุมคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลไว้เช่นเดียวกันกับในต่างประเทศที่กล่าวมาแล้วข้างต้น แต่พบว่ามีการเสนอร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2558 ซึ่งในขณะนี้คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบในการตราร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. ที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาแล้ว และให้ส่งคณะกรรมการประสานงานสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาก่อนนำเสนอสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาต่อไป แต่ในปัจจุบันก็ยังไม่มีความเคลื่อนไหวใดๆของร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว ซึ่งร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวมีหลักการสำคัญดังต่อไปนี้

1) หมวดทั่วไป เป็นหมวดที่ว่าด้วยการให้ความหมายคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. การเริ่มมีผลบังคับและรัฐมนตรีที่มีหน้าที่รักษาการของร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว

2) หมวดที่ 1 เป็นหมวดที่เกี่ยวข้องกับคณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล เป็นหมวดที่กำหนดเกี่ยวกับองค์ประกอบ การเข้าสู่การดำรงตำแหน่ง การพ้นจากการดำรงตำแหน่ง และอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล ตามร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. โดยมีองค์ประกอบ วาระการดำรงตำแหน่ง และอำนาจหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนด และให้สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการมีหน้าที่ปฏิบัติงานวิชาการและธุรการให้แก่คณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

3) หมวดที่ 2 เป็นหมวดที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล เป็นหมวดที่ว่าด้วยการเก็บรักษาข้อมูลส่วนบุคคล การอนุญาตให้ใช้ข้อมูลส่วนบุคคล และหน้าที่ของผู้ควบคุม ข้อมูลส่วนบุคคล

4) หมวดที่ 3 เป็นเรื่องของสิทธิของเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล ในหมวดนี้จะกำหนดว่าเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลมีสิทธิอย่างไรเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลของตนเอง

5) หมวดที่ 4 เป็นเรื่องของข้อปฏิบัติในการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล เป็นการกำหนดวิธีการในการขออนุญาต การให้อนุญาตเกี่ยวกับการใช้ข้อมูลส่วนบุคคลของบุคคลอื่น

6) หมวดที่ 5 ว่าด้วยการร้องเรียน เป็นการกำหนดวิธีการให้ความคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของเจ้าของข้อมูลที่ถูกละเมิด โดยผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลหรือลูกจ้างของผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล

7) หมวดที่ 6 ว่าด้วยความรับผิดชอบทางแพ่ง เป็นการกำหนดความรับผิดชอบในทางแพ่งของผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลที่ต้องรับผิดชอบต่อผู้เป็นเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล หากมีการละเมิดต่อข้อมูลส่วนบุคคลของเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลนั้น

8) หมวดที่ 7 เป็นเรื่องของการกำหนดโทษทางอาญาของผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลหากมีการละเมิดต่อข้อมูลส่วนบุคคลของเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลนั้น

ผู้วิจัยมีความเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. หลักการดังกล่าวนี้สามารถนำมาบังคับใช้กับเรื่องการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของผู้บริโภคหรือเจ้าของข้อมูลได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพราะในร่างพระราชบัญญัตินี้ได้กำหนดถึงการให้ความสำคัญคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลที่อยู่ในความครอบครองของผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล และในร่างพระราชบัญญัตินี้ได้มีการกำหนดให้จัดตั้งคณะกรรมการคุ้มครองส่วนบุคคล เพื่อให้มีหน้าที่พิจารณาเรื่องร้องเรียน ตรวจสอบการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล เป็นต้น รวมทั้งกำหนดให้การยื่นคำร้อง การส่งคำร้องเรียน วิธีพิจารณา ระยะเวลาและการขยายระยะเวลาการตรวจสอบ การไกล่เกลี่ย และการไม่รับเรื่องร้องเรียนไว้พิจารณาให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการประกาศกำหนด ตลอดจนกำหนดหลักเกณฑ์วิธีการในการอุทธรณ์การไม่รับเรื่องร้องเรียนหรือคำสั่งยุติเรื่อง ผู้วิจัยจึงเห็นควรที่จะให้ภาครัฐเร่งผลักดันให้มีการตราร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. มาบังคับใช้กับกฎหมายของประเทศไทยโดยเร็ว เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาการไม่มีกฎหมายเฉพาะในการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของประเทศไทย

4.2 การคุ้มครองความเสียหายแก่ผู้บริโภคหรือเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล

การให้ความคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของประเทศไทยไม่มีกฎหมายกำหนดวิธีการ และเงื่อนไขของการให้ความคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลเป็นการเฉพาะ ประกอบกับบริบทของสังคมในปัจจุบันการละเมิดข้อมูลส่วนบุคคลเป็นการกระทำให้เกิดความเสียหายต่อบุคคลผู้เป็นเจ้าของข้อมูลในวงกว้างและยากต่อการเยียวยา หากว่ามีการจับตัวผู้กระทำการละเมิดมาลงโทษได้ เพราะในปัจจุบันมีปัญหาการล่วงละเมิดข้อมูลส่วนบุคคลเป็นจำนวนมาก เป็นการก่อให้เกิดความเดือดร้อนรำคาญ และสร้างความเสียหายให้แก่เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลในทางชื่อเสียง เกียรติยศ และความเป็นอยู่ส่วนตัว ตลอดจนผลกระทบในทางเศรษฐกิจทั้งของเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล และระบบเศรษฐกิจในภาพรวมอย่างกว้างขวาง แต่บทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันยังขาดมาตรการในการเยียวยาความเสียหายแก่เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลที่ถูกละเมิดข้อมูลส่วนบุคคล ในปัจจุบันกฎหมายในประเทศไทยยังมิได้มีการบัญญัติกฎหมายเกี่ยวกับการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล เมื่อเกิดความเสียหายขึ้นผู้เสียหายก็ไม่สามารถที่จะเรียกร้องการชดเชยเยียวยาได้แต่อย่างใด

การที่ผู้เสียหายจะได้รับการเยียวยา ชดเชยนั้นผู้เสียหายจะต้องนำคดีไปฟ้องเป็นคดีละเมิด ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 420 บัญญัติว่า

“ผู้ใดจงใจหรือประมาทเลินเล่อ ทำต่อบุคคลอื่นโดยผิดกฎหมาย ให้เขาเสียหายถึงแก่ชีวิตก็ดี แก่ร่างกายก็ดี อนามัยก็ดี เสรีภาพก็ดี ทรัพย์สินหรือสิทธิอย่างหนึ่ง อย่างใดก็ดี ท่านว่าผู้นั้นทำละเมิดจำต้องใช้ค่าสินไหมทดแทนเพื่อการนั้น มาตรา 421 การใช้สิทธิซึ่งมีแต่จะให้เกิดเสียหายแก่บุคคลอื่นนั้น ท่านว่าเป็นการอันมิชอบด้วยกฎหมาย”

การที่ประเทศไทยไม่มีกฎหมายที่กำหนดเกี่ยวกับกระบวนการต่างๆ ในการละเมิดข้อมูลส่วนบุคคลเป็นการเฉพาะ ข้อมทำให้การเยียวยาความเสียหายให้แก่ผู้เสียหายจากการถูกละเมิดข้อมูลส่วนบุคคลกระทำได้อย่างยิ่ง อีกทั้งจากการศึกษาร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. พบว่าในร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวมีบทลงโทษที่ดำเนินไปสำหรับการลงโทษบุคคลที่ทำการล่วงละเมิดข้อมูลส่วนตัวของบุคคลอื่น ได้แก่ ในมาตรา 56 มีเพียงโทษปรับไม่เกิน 500,000 บาทเท่านั้นสำหรับการกระทำความผิดต่อข้อมูลส่วนบุคคลของบุคคลอื่น โดยมีได้รับอนุญาต

สำหรับการลงโทษบุคคลผู้ทำการล่วงละเมิดต่อข้อมูลส่วนบุคคลของผู้อื่น ผู้วิจัยได้ทำการศึกษากฎหมายต่างประเทศ ได้แก่ สาธารณรัฐฝรั่งเศส ในประมวลกฎหมายแพ่งของสาธารณรัฐฝรั่งเศส มาตรา 1382 ที่กำหนดว่า บุคคลที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่บุคคลอื่นจะต้องรับผิดชอบต่อบุคคลนั้นเพื่อความเสียหายที่เกิดขึ้น กล่าวคือมีการกระทำความผิดของบุคคลหนึ่งต่อบุคคลอื่น และการกระทำนั้นก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้เสียหาย ผู้ที่เป็นต้นเหตุแห่งการกระทำก็ต้องรับผิดชอบต่อผลของความเสียหายที่เกิดขึ้นนั่นเอง การก่อให้เกิดผลกระทบต่อชีวิตส่วนตัวของบุคคลตามมาตรา 1382 นี้มักจะเป็นการกระทำความผิดโดยจงใจอันมาจากการเลือกที่จะกระทำการนั้นโดยสมัครใจของผู้กระทำ แต่ก็อาจมีกรณีเป็นการกระทำโดยละเว้นได้ เช่น กรณีบรรณาธิการนิตยสารฉบับหนึ่งที่ปล่อยให้มีการตีพิมพ์บทความซึ่งก่อให้เกิดผลกระทบต่อชีวิตส่วนตัวของบุคคลหนึ่ง ทั้งๆ ที่ตนควรที่จะคัดค้านการตีพิมพ์บทความดังกล่าวบรรณาธิการนั้น จึงต้องรับผิดชอบกับบริษัทนิตยสารในการชดเชยค่าเสียหายแก่ผู้เสียหาย เพื่อความเสียหายที่เกิดขึ้นแต่การนั้น และในประมวลกฎหมายอาญาของสาธารณรัฐฝรั่งเศสได้กำหนดบทลงโทษสำหรับการล่วงละเมิดต่อข้อมูลส่วนบุคคลไว้ด้วยกันหลายมาตรา สามารถแบ่งออกเป็น 3 กรณี คือ

1) ความผิดในการก่อให้เกิดผลกระทบต่อความลับในชีวิตส่วนตัวของบุคคลอื่น โดยเจตนา กำหนดอยู่ในมาตรา 226-1 วรรคหนึ่ง แห่งประมวลกฎหมายอาญา กำหนดว่า การก่อให้เกิดความเสียหายต่อความลับหรือเกี่ยวกับชีวิตส่วนตัวของบุคคลอื่น โดยการดักฟัง บันทึกหรือส่งต่อคำพูดที่บุคคลได้กล่าวขึ้น ในลักษณะเป็นการส่วนตัวหรือเป็นความลับโดยมิได้รับความ

ยินยอมของบุคคลนั้น ไม่ว่าจะกระทำโดยใช้เครื่องมืออย่างใด หรือโดยการถ่าย การบันทึกหรือการส่งต่อภาพของบุคคลในสถานที่ส่วนบุคคลโดยมิได้รับความยินยอมของบุคคลนั้น ไม่ว่าจะกระทำโดยใช้เครื่องมืออย่างใด ต้องรับโทษจำคุกหนึ่งปีและปรับเป็นเงินจำนวน 45.000 ยูโร

2) ความผิดในการก่อให้เกิดผลกระทบต่อความลับในการประกอบวิชาชีพ ถูกกำหนดไว้ในมาตรา 226-1 แห่งประมวลกฎหมายอาญา กำหนดว่า การเปิดเผยข้อมูลที่มีลักษณะเป็นความลับโดยบุคคลหนึ่งซึ่งได้รับข้อมูลนั้น โดยสภาพของเรื่องหรือโดยตำแหน่งหน้าที่หรืออันเนื่องมาจากการปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่เป็นการชั่วคราว ต้องรับโทษจำคุกหนึ่งปีและปรับเป็นเงินจำนวน 15.000 ยูโร

3) ความผิดในการก่อให้เกิดผลกระทบต่อความลับในจดหมายของบุคคลอื่น ซึ่งเป็นฐานความผิดที่มีเจตนาธรรมณ์ เพื่อคุ้มครองเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นผ่านจดหมาย และคุ้มครองความลับในชีวิตส่วนตัวของบุคคลที่ปรากฏอยู่ในจดหมายนั้นถูกกำหนดอยู่ใน มาตรา 226-15 วรรคหนึ่ง แห่งประมวลกฎหมายอาญา กำหนดว่า การเปิด ทำลาย ทำให้ล่าช้า หรือส่งกลับโดยเจตนาทุจริต ซึ่งจดหมายที่มีถึงบุคคลภายนอกไม่ว่าจะได้มาถึงจุดหมายปลายทางแล้วหรือไม่ก็ตาม หรือการอ่านข้อความภายในจดหมายโดยการฉ้อฉล ต้องรับโทษจำคุกหนึ่งปี และปรับเป็นเงิน 45,000 ยูโร

สำหรับสาธารณรัฐอิตาลีก็มีกฎหมายกำหนดให้เจ้าของข้อมูลมีสิทธิให้ผู้ประมวลผลข้อมูลดำเนินการลบ ระงับการใช้ชั่วคราว หรือแปลงข้อมูลให้อยู่ในรูปแบบที่ไม่เปิดเผยต่อบุคคลผู้เป็นเจ้าของข้อมูล กรณีที่มีการประมวลผลโดยมิชอบหรือฝ่าฝืนบทบัญญัติของกฎหมายหรือกรณีที่มีการจัดเก็บข้อมูลไว้เกินความจำเป็น และมีมาตรการในการชดใช้ค่าเสียหาย อันเนื่องมาจากการประมวลผลข้อมูล โดยกฎหมายกำหนดให้บุคคลใดก็ตามที่ทำให้ผู้อื่นได้รับความเสียหาย จากการประมวลผลข้อมูลต้องชดใช้ค่าเสียหายตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์

ส่วนในประเทศอังกฤษมีกฎหมายที่กำหนดสิทธิในการป้องกันการประมวลผลข้อมูลที่อาจก่อให้เกิดความเสียหาย หากเจ้าของข้อมูลเห็นว่าการที่ผู้ควบคุมดูแลข้อมูลทำการประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคลของตนจะทำให้เกิดความเสียหายหรือความทุกข์และเป็นการไม่สมเหตุสมผล ย่อมมีสิทธิที่จะบอกกล่าวไปยังผู้ควบคุมดูแลข้อมูล เพื่อให้ยุติการประมวลผลข้อมูลดังกล่าวได้ (Data Protection Act 1998 มาตรา 10 กำหนดไว้ว่าหากเจ้าของข้อมูลเห็นว่าการที่ผู้ควบคุมดูแลข้อมูลทำการประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคลของตน จะทำให้เกิดความเสียหายหรือความทุกข์และเป็นการไม่สมเหตุสมผลย่อมมีสิทธิที่จะบอกกล่าวไปยังผู้ควบคุมดูแลข้อมูล เพื่อให้ยุติการประมวลผลข้อมูลดังกล่าวได้ โดยต้องบอกกล่าวเป็นลายลักษณ์อักษร และภายใน 21 วันหลังจากได้รับคำบอกกล่าว

แล้ว ผู้ควบคุมดูแลข้อมูลจะต้องดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่ง และกำหนดให้บุคคลธรรมดาที่ได้รับ ความเสียหายหรือความเสียหายและความทุกข์ จากการที่ควบคุมดูแลข้อมูลปฏิบัติฝ่าฝืนบทบัญญัติ ใน Data Protection Act 1998 มีสิทธิที่จะได้รับการชดเชยความเสียหาย หากผู้ควบคุมดูแลข้อมูลไม่ สามารถ พิสูจน์ได้ว่าตนได้ใช้ความระมัดระวังตามสมควรแก่ทุกสถานการณ์เพื่อที่จะปฏิบัติให้ เป็นไปตามบทบัญญัติกฎหมายที่เกี่ยวข้องแล้ว (Data Protection Act 1998 มาตรา 13) อีกทั้งใน มาตรา 7-9 ยังกำหนดให้เจ้าของข้อมูลมีสิทธิที่จะร้องขอให้ผู้ควบคุมดูแลข้อมูลให้ข้อเท็จจริงแก่ตน ว่า ผู้ควบคุมดูแลข้อมูลได้ดำเนินการประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคลของตนอยู่หรือไม่อย่างไร โดย เจ้าของข้อมูลจะต้องทำคำร้องขอเป็นลายลักษณ์อักษร รวมถึงการร้องผ่านทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ด้วย และต้องเสียค่าธรรมเนียมตามที่ผู้ควบคุมดูแลข้อมูลกำหนดด้วย ผู้ควบคุมดูแลข้อมูลจะต้องทำ ตามคำร้องขอดังกล่าวภายใน 40 วันนับแต่วันที่ได้รับคำร้องขอจากเจ้าของข้อมูล หากปรากฏว่าผู้ ควบคุมดูแลข้อมูลได้ดำเนินการประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ร้องขอยัง ผู้ร้องขอในฐานะ เจ้าของข้อมูลมีสิทธิจะได้รับคำอธิบายเพิ่มเติม เกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลของตนที่ผู้ควบคุมดูแล ข้อมูลประมวลผลอยู่วัตถุประสงค์ของการประมวลผลข้อมูล และผู้รับข้อมูลหรือผู้ที่จะได้รับรู้ข้อมูล จากการเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล

ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความเห็นว่าก่อนที่ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. จะบังคับใช้จึงควรที่จะนำเอาหลักการลงโทษการกระทำที่เป็นการละเมิดต่อข้อมูลส่วนบุคคลของ สาธารณรัฐฝรั่งเศสมาปรับใช้กับกฎหมายของประเทศไทย ก็จะเป็นการสอดคล้องกับหลักการที่ บัญญัติไว้ในร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว โดยควรแก้ไขบทกำหนดโทษให้มีความรุนแรงมากยิ่งขึ้น เพื่อเป็นการป้องกันการกระทำความผิดของผู้ประกอบการหรือผู้ที่นำข้อมูลส่วนบุคคลของผู้อื่น ไปใช้โดยมิได้รับอนุญาต คือมาตรา 56 “ผู้ใดก่อให้เกิดความเสียหายต่อความลับหรือเกี่ยวกับชีวิต ส่วนตัวของบุคคลอื่น โดยการดักฟัง บันทึกหรือส่งต่อคำพูดที่บุคคลได้กล่าวขึ้นในลักษณะเป็นการ ส่วนตัวหรือ เป็นความลับโดยมิได้รับความยินยอมของบุคคลนั้น ไม่ว่าจะกระทำโดยใช้เครื่องมือ ใดๆ หรือโดยการถ่าย การบันทึกหรือการส่งต่อภาพของบุคคลในสถานที่ส่วนบุคคลโดยมิได้รับ ความ ยินยอมของบุคคลนั้น ไม่ว่าจะกระทำโดยใช้เครื่องมืออย่างไร ต้องรับโทษจำคุกหนึ่งปีและ ปรับเป็นเงินจำนวน 1,500,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ” เมื่อการบัญญัติเพิ่ม โทษในร่าง พระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. แล้วก็จะทำให้ผู้กระทำความผิดลดน้อยลง เพราะ มีโทษที่สูงถือเป็นการแก้ไขกฎหมายในประเทศไทยได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4.3 การจัดตั้งคณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

ปัจจุบันมีการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลของผู้บริโภคเป็นจำนวนมาก เนื่องจากการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ประกอบการที่เป็นบริษัทต่างๆ ได้นำเทคโนโลยีการสื่อสารที่ทันสมัยมาใช้ เห็นได้จากการนำเครื่องคอมพิวเตอร์มาใช้เพื่อประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคล ซึ่งสามารถประมวลผลได้อย่างรวดเร็วและแม่นยำ อีกทั้งยังสามารถเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลของผู้อื่นได้โดยง่าย กล่าวคือมีการใช้คอมพิวเตอร์เปิดดูข้อมูลของบุคคลอื่น โดยมีได้รับอนุญาต เช่น การแฮกข้อมูล (Hack) การขโมยรหัส (Password) ของบุคคลอื่น โดยนำมาเปิดอ่านข้อมูล การนำข้อมูลของบุคคลอื่นที่ปรากฏตามเว็บไซต์ต่างๆ ไปใช้ เป็นต้น สามารถกระทำได้อย่างรวดเร็วด้วยหลักการติดต่อสื่อสารแบบไร้สาย ซึ่งการพัฒนาของระบบการสื่อสารดังกล่าวนี้ อาจนำมาซึ่งการละเมิดสิทธิส่วนบุคคล ความเป็นอยู่ส่วนตัว หรือข้อมูลส่วนตัวของผู้บริโภคได้

ปัญหาการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลที่เกิดจากการที่ผู้ประกอบการธุรกิจต่างๆ ที่เป็นบริษัทได้โทรศัพท์ หรือส่งข้อความเข้ามาเพื่อเสนอขายสินค้า หรือบริการ หรือเสนอสิทธิพิเศษต่างๆ ให้แก่ผู้บริโภค แต่ผู้ประกอบการดังกล่าวไม่เคยมีนิติสัมพันธ์กับผู้บริโภคมาก่อน คือผู้บริโภคไม่เคยทำสัญญาหรือธุรกรรมใดๆ ที่ผู้ประกอบการจะสามารถล่วงรู้ข้อมูลส่วนบุคคลของตนได้ เช่น ชื่อ อายุ ที่อยู่ อาชีพ รายได้ เป็นต้น ผู้ประกอบการซึ่งเป็นบริษัทต่างๆ ควรมีหน้าที่ดูแล รักษา และประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคลของผู้บริโภค ต้องไม่นำหรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลโดยมิได้รับอนุญาต เว้นแต่ได้รับอนุญาตจากเจ้าของข้อมูลเสียก่อน โดยการจัดเก็บข้อมูลของผู้บริโภคนั้นมีหลักสากลกำหนดไว้ดังนี้

1) หลักการเก็บข้อมูลส่วนบุคคลอย่างจำกัด หมายความว่า ผู้ที่มีอำนาจจัดเก็บและประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคลจะต้องกระทำอย่างจำกัด และเท่าที่จำเป็น การเก็บรวบรวมข้อมูลนั้นจะต้องกระทำด้วยวิธีการอันเป็นธรรม ถูกต้องตามกฎหมาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งต้องกระทำด้วยความรับรู้ และได้รับความยินยอมล่วงหน้าจากผู้เป็นเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล หลักสากลของการจัดเก็บข้อมูลส่วนบุคคล ซึ่งเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปจึงมีหลักว่าการเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลเป็นข้อยกเว้น ส่วนการปกปิดข้อมูลเป็นหลักทั่วไปซึ่งแตกต่างจากการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของทางราชการ ซึ่งมีหลักว่าการเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลเป็นหลักทั่วไป ส่วนการปกปิดข้อมูลนั้นเป็นข้อยกเว้น

2) หลักการประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคลอย่างมีคุณภาพและได้สัดส่วน หมายความว่า ข้อมูลส่วนบุคคลซึ่งทำการประมวลผลต้องมีความเกี่ยวข้อง พอเพียง และได้สัดส่วนกับวัตถุประสงค์ในการใช้หรือเกี่ยวเนื่องกับวัตถุประสงค์ในการประมวลผลดังกล่าว มิใช่ข้อมูล

ส่วนบุคคลใดในปริมาณเท่าใดก็ได้ และข้อมูลส่วนบุคคลดังกล่าวต้องเป็นข้อมูลที่ต้องการสมบูรณ์ และปรับปรุงให้มีความทันสมัยอยู่เสมอ

3) หลักการใช้ข้อมูลส่วนบุคคลอย่างจำกัด หมายความว่า ข้อมูลส่วนบุคคลต้องไม่ถูกเปิดเผย เข้าถึง หรือใช้เพื่อการอย่างอื่น นอกเหนือจากที่เป็นวัตถุประสงค์นั้น เว้นแต่กรณีได้รับความยินยอม หรืออนุญาตจากเจ้าของข้อมูล หรืออาศัยอำนาจตามกฎหมายเพื่อประโยชน์ในการรักษาความมั่นคงของชาติหรือความสงบเรียบร้อยของสังคม

4) หลักการป้องกันการรักษาความปลอดภัยของข้อมูลส่วนบุคคล หมายความว่า ผู้จัดเก็บข้อมูลส่วนบุคคลต้องจัดระบบรักษาความปลอดภัยของข้อมูลอย่างเพียงพอมิให้ข้อมูลส่วนบุคคลเสี่ยงต่อการสูญหาย การเข้าถึง การถูกทำลาย การใช้ หรือการแก้ไขเปลี่ยนแปลง หรือการเปิดเผยข้อมูล โดยบุคคลอื่นซึ่งไม่มีอำนาจ

5) หลักการมีส่วนร่วมของเจ้าของข้อมูล หลักการนี้มีความสำคัญอย่างยิ่งเพราะ บัญญัติรับรองสิทธิของบุคคลธรรมดาผู้เป็นเจ้าของข้อมูลไว้ เช่น มีสิทธิได้รับคำยืนยันจากนายทะเบียนผู้ประมวลผลข้อมูลว่าได้ทำการประมวลผล ใช้ หรือโอนข้อมูลส่วนบุคคลหรือไม่ หรือโต้แย้งคัดค้านการประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคลที่เกี่ยวข้องกับตน เป็นต้น

จากการศึกษาปัญหาอำนาจและหน้าที่ของผู้ควบคุม ดูแล และรวบรวมข้อมูลส่วนบุคคลที่เป็นองค์กรภาคเอกชน เมื่อเกิดปัญหาเกี่ยวกับอำนาจและหน้าที่ของผู้เก็บรวบรวม ควบคุม ดูแล และประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคลของผู้บริโภค ซึ่งเป็นองค์กรภาคเอกชนควรมีอำนาจ หน้าที่ หรือมีสิทธิในการจัดเก็บ รวบรวม และประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคลอย่างน้อยเพียงใด เช่น ธนาคารได้จัดเก็บข้อมูลส่วนบุคคลของลูกค้าผู้ขอวงเงินสินเชื่อถือว่าธนาคารเป็นผู้เก็บรวบรวม ควบคุม และดูแลข้อมูลส่วนบุคคลของผู้บริโภค เช่นนี้ธนาคารควรมีสิทธิหน้าที่ในข้อมูลส่วนบุคคลซึ่งอยู่ในความครอบครอง ควบคุม และดูแลของตนเช่นใดบ้าง เช่น ธนาคารสามารถนำข้อมูลส่วนบุคคลของลูกค้าไปใช้หรือเปิดเผยต่อบุคคลอื่น โดยไม่ได้รับอนุญาตจากเจ้าของข้อมูลก่อนมิได้ เว้นแต่เจ้าของข้อมูลได้อนุญาตให้ธนาคารเปิดเผยข้อมูลของตน จากการศึกษาดังกล่าว จึงจำเป็นที่จะต้องบัญญัติกฎหมายให้มีความครอบคลุม และสามารถคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลมาเป็นกฎหมายเฉพาะหรือเป็นกฎหมายกลางในการใช้บังคับ โดยเฉพาะการกำหนดถึงสิทธิ หน้าที่ รวมไปถึงอำนาจของผู้ควบคุม ดูแล และรวบรวมข้อมูลส่วนบุคคลซึ่งเป็นองค์กรภาคเอกชนไว้โดยชัดแจ้ง ได้แก่ การกำหนดหน้าที่ในการรับผิดชอบการเก็บรวบรวม ควบคุม การใช้ประมวลผลข้อมูล และเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล โดยเฉพาะหน้าที่ในการจัดให้มีระบบการรักษาความปลอดภัยให้แก่ข้อมูลส่วนบุคคล หน้าที่ในการแก้ไขข้อมูลส่วนบุคคลให้ถูกต้องครบถ้วน และเป็นไปตามที่เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลได้ร้องขอ ซึ่งการกำหนดอำนาจและหน้าที่ของผู้ควบคุม ดูแล และรวบรวมข้อมูลส่วนบุคคล

ที่เป็นองค์ประกอบเอกชนนั้นได้มีการบัญญัติไว้ในร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. หมวดที่ 2 เป็นหมวดที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล เป็นหมวดที่ว่าด้วยการเก็บรักษาข้อมูลส่วนบุคคล การอนุญาตให้ใช้ข้อมูลส่วนบุคคล และหน้าที่ของผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล ในมาตรา 31-33 ซึ่งหากมีการผลักดันให้ร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวบังคับใช้เป็นกฎหมายในระดับพระราชบัญญัติก็จะทำให้การกำหนดอำนาจ หน้าที่ของผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลมีความชัดเจนและเป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติไว้

ดังนั้นจึงจำเป็นที่จะต้องบัญญัติกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลให้เป็นกฎหมายเฉพาะ ซึ่งในปัจจุบันประเทศไทยยังไม่มีกฎหมายเฉพาะในเรื่องดังกล่าว แต่จากการศึกษาพบว่าปัจจุบันมีร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. ถูกจัดทำขึ้นตั้งแต่ปี พ.ศ. 2558 ซึ่งในขณะนี้คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบในการตราร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. ที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาแล้ว และให้ส่งคณะกรรมการประสานงานสภาผู้แทนราษฎรพิจารณา ก่อนนำเสนอสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาต่อไป แต่ในปัจจุบันก็ยังไม่มีความเคลื่อนไหวใดๆของร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว อีกทั้งในร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวมีการกำหนดบทลงโทษผู้กระทำความผิด ขอบเขตของการกระทำความผิด สิทธิและหน้าที่ของผู้ควบคุมดูแลข้อมูลส่วนบุคคลไว้ ซึ่งหากประเทศไทยได้ผลักดันให้ร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวขึ้นใช้บังคับก็จะทำให้กฎหมายของประเทศไทยมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และถือเป็นการอุดช่องว่างของกฎหมายในการกระทำความผิดของผู้ประกอบการอีกด้วย